

GRECOL.

Getting Ready for European Citizenship on-line⁶⁰

Cristina Fuertes

Institut Obert de Catalunya

Camino Lanero

Institut Obert de Catalunya

Introducció

GRECOL és un curs en línia en obert per desenvolupar la identitat europea i prendre consciència de l'àmplia gamma de recursos europeus per facilitar la mobilitat i desenvolupar el sentit de ciutadania compartida. Creat en el marc d'una associació de set països sota el paraigua d'Erasmus + KA2 i disponible en vuit llengües.

L'objectiu principal és ajudar a la integració dels ciutadans de la UE al segle XXI. Euroescepticisme, la ciutadania europea, la identitat, la diversitat cultural, la integració, l'economia, la història, el multiculturalisme, la pluralitat, l'ús d'eines digitals són conceptes clau que s'hi aborden.

Format per cinc mòduls (Identitat europea, Institucions europees i les seves funcions, Mobilitat europea, Tractament de la diversitat europea i Projecte final), pot impartir-se en línia, en format semipresencial o presencial. Els mòduls es poden utilitzar com un curs complet, com a materials independents o integrar-se en altres cursos d'acord amb les necessitats individuals del context educatiu. La metodologia es basa en la proposta de Disseny Universal d'Aprenentatge. El curs s'ofereix com a matèria específica de batxillerat en llengua anglesa a l'IOC i en les organitzacions dels socis.

60 GRECOL, <https://sites.google.com/a/ioc.cat/grecol/materials>, Disseny Universal d'Aprenentatge, Universal Design for Learning (UDL) del Center for Applied Special Technology (CAST). Delicious GRECOL: <https://del.icio.us/grecol>.

Getting Ready for European Citizenship on-line (GRECOL)

L'objectiu d'aquest projecte és ajudar a la integració dels ciutadans adults de la UE al segle XXI. Alguns dels conceptes clau que s'aborden a través del projecte són: l'euroescepticisme, la ciutadania europea, l'ús d'eines digitals, la identitat, la diversitat cultural, la integració, l'economia, la història, el multiculturalisme, la pluralitat i aconseguir una ment més oberta.

Per aconseguir aquest objectiu, hem estat treballant com a associació europea durant tres anys (2014-2017) sota el paraigua d'Erasmus + KA2 per a la cooperació i l'associació entre països utilitzant eines digitals.

L'associació ha estat formada per set organitzacions d'adults amb diferents orígens i grups objectiu, però amb motivacions comunes per millorar l'educació d'adults en la UE. El centre coordinador ha estat l'IOC Institut Obert de Catalunya, Barcelona (Espanya), i com a socis: North East Scotland College, Aberdeen (Regne Unit), Europole Istituto Comprensivo Lorenzi Fumane-Polo Europeo della Conoscenza, Fumane (Itàlia), Kayseri Valiligi Dis Iliskiler ve AB Koordinasyon Merkezi, Kayseri (Turquia), Pädagogische Hochschule Freiburg, Friburg (Alemanya), Rigas Raina 8 vakara (mainu) vidusskola, Riga (Letònia), VUC Storstrøm, Nykøbing (Dinamarca).

En el marc de l'associació, s'ha dissenyat i desenvolupat un curs en línia en format REA (recursos educatius en obert). El projecte es va inspirar en un d'anterior en el qual vam participar, desenvolupat per una associació, Grundtvig (2011-2013), anomenat Digital Classroom.⁶¹ Durant aquest projecte, vam observar en els estudiants adults una notable falta d'identitat europea i de consciència ciutadana, així com el desconeixement de l'àmplia gamma de recursos europeus disponibles que poden facilitar la mobilitat i desenvolupar el sentit de ciutadania compartida.

GRECOL ofereix un curs format per cinc mòduls, que es detallen a continuació, i pot ser emprat en formats d'aprenentatge en línia i semipresencial. Els cinc mòduls es poden utilitzar com un curs complet, com a mòduls independents o integrar-se en altres cursos d'acord amb les necessitats individuals de cada context educatiu. Tots els materials del curs estan disponibles en vuit llengües: alemany, anglès, català, castellà, danès, italià, letó i turc.

La metodologia seguida en el disseny del projecte GRECOL es basa en un model que desenvolupa les seves activitats a través de la web i a la web seguint la proposta

61 Digital classroom. Grundtvig partnership 2011-2013 (en línia), <https://sites.google.com/site/digitclassproject/>. (Darrera consulta, 14 de febrer de 2018).

de Disseny Universal d'Aprenentatge, Universal Design for Learning (UDL),⁶² from Center for Applied Special Technology (CAST).⁶³ Els estudiants se situen al centre del model i del procés d'aprenentatge. El model és conscient de la naturalesa dels potencials estudiants i proposa diversitat d'activitats en formats diversos amb la intenció d'abastar-los.

L'estructura de cada un dels mòduls és similar i consta de continguts multimèdia (textos, gràfics, animacions, vídeos...) i activitats d'aprenentatge en format obert i tancat (autocorrectives). Les característiques generals d'aquestes activitats són la diversitat, disponibilitat i flexibilitat, i contenen discussions, tasques, qüestionaris, enquestes i un projecte final utilitzant una variada gamma d'eines digitals.

Un breu resum del contingut del projecte Getting Ready for European Citizenship on-line (GRECOL) és el següent:

M1. Identitat europea

La identitat europea és un concepte complex i polèmic difícil de definir. De fet, hi ha una gran quantitat d'identitats europees a tot Europa que comparteixen alguns valors comuns i també valors individuals Això ens proporciona una sensació de benestar europeu. Per ajudar a la comprensió de la identitat europea, cal començar aclarint primer els conceptes clau, com ara Europa, la globalització, la Unió Europea i les polítiques, la ciutadania activa a través de la participació política i el compromís.

M2. Institucions europees i les seves funcions

La qüestió relativa a les institucions europees i la seva funció és doble. En primer lloc, cal precisar quines normes determinen una democràcia occidental/europea, en un sentit ideal. I en segon lloc, hem d'esbrinar on i en quina mesura aquestes normes i ideals es poden trobar en la forma com la Unió Europea està organitzada.

M3. Mobilitat europea

La mobilitat europea en termes de conceptes i regulacions es refereix als ciutadans de la UE que desitgen estudiar o treballar a un altre país europeu. Amb la finalitat

62 Meyer, A.; Rose, D. H.; Gordon, D. (2014). *Universal Design for Learning: Theory and practice*, Wakefield MA: CAST (en línia), <http://udltheorypractice.cast.org/login>. (Darrera consulta, 14 de febrer de 2018).

63 Center of Applied Special Technology © CAST, Inc. 2018 (en línia), <http://www.cast.org/our-work/about-udl.html#.WoQijXXiZhG>. (Darrera consulta, 14 de febrer de 2018).

d'apreciar per què som capaços de moure'ns lliurement dins de molts països europeus, ens fixem en els marcs legals, antecedents històrics, així com en les tendències i estadístiques. El propòsit d'aquest mòdul és crear consciència sobre algunes importants qüestions pràctiques i diferències culturals que val la pena considerar abans de traslladar-se a un altre país europeu. Mitjançant la realització del mòdul, es tindrà l'oportunitat de demostrar el coneixement previ, fer el nostre joc de mobilitat oferint diverses formes de posar-se en la pell d'algú abans de partir cap a un altre país per estudiar o treballar. També requerirà reflexionar sobre temes d'actualitat relacionats amb la mobilitat a Europa.

M4. Tractament de la diversitat cultural

Europa és un continent divers i el lema «Unida en la diversitat» de la UE implica etnicitat, gènere, cultura, estatus socioeconòmic, edat, capacitats físiques, creences religioses i polítiques o altres ideologies. Suposa acceptació i respecte. Les diferències han de ser estudiades en «un ambient segur, positiu i nutritiu». Aquest lema es refereix a «entendre's mútuament i moure's, més enllà de la simple tolerància, a abraçar i celebrar les riques dimensions de la diversitat continguda dins de cada individu». Individus i grups d'un ampli espectre de característiques demogràfiques i diferències filosòfiques, valorant individus i grups lliures de prejudicis, i fomentar un clima on l'equitat i el respecte mutu són extremadament importants per donar suport a la diversitat i protegir-la.

M5. Projecte final

El projecte final s'ha dissenyat com un resum per a la pràctica dels mòduls anteriors. L'estudiant haurà de resoldre una situació donada utilitzant i aplicant la informació i les eines utilitzades al llarg dels altres mòduls. La situació es presenta com un estudi de cas, que haurà de ser revisat estudiant tots els aspectes involucrats com si l'estudiant estigués vivint la situació en el seu context.

UG, Guia de l'usuari

La *Guia de l'usuari* conté informació sobre les principals metes i objectius del projecte GRECOL. En la guia, es pot trobar informació sobre l'estructura, un breu resum de cada mòdul i les recomanacions de les organitzacions dels socis sobre com utilitzar el material d'aprenentatge.

Tots els materials de projecte GRECOL s'han creat utilitzant l'eina Xerte. Xerte és una eina de codi obert per a la creació de continguts lliures per a desenvolupadors

e-learning i per a productes de continguts interactius d'aprenentatge. L'eina ha estat creada per un equip de la Universitat de Nottingham.⁶⁴

GRECOL és un material REA disponible per ser utilitzat per qualsevol institució secundària o centre d'adults a Europa com un curs, programa, mòdul o tallers. Oferim el material en obert per ser utilitzat, però també es pot descarregar i adaptar-ho d'acord amb les necessitats educatives dels usuaris emprant l'eina Xerte.

En el lloc web també hi ha informació addicional d'utilitat per al professorat: descripció general de cada mòdul i els documents *modules overviews*,⁶⁵ que contenen la planificació detallada de cada un dels mòduls (descripció dels continguts, de les competències, tipologia d'activitats, recursos...), seguint el model d'Universal Design of Learning, i un bon nombre de referències de marcadors seleccionats i vinculats al contingut usant l'eina Delicious: <https://del.icio.us/grecol>.⁶⁶ D'altra banda, a la pàgina web, hi ha informació més detallada sobre l'associació, el projecte, els mòduls, els tallers, les publicacions fetes en el marc de l'associació, les eines que hem utilitzat, l'ús de les xarxes socials (blog, grup de Facebook i compte de Twitter del projecte) i instruccions per descarregar el projecte en diverses opcions.

Des de l'IOC, Institut Obert de Catalunya,⁶⁷ el material de GRECOL s'utilitza des del curs 2016-2017 en la matèria específica impartida en llengua anglesa: European Citizenship als estudis de batxillerat del centre.

Amb aquest projecte Erasmus+ KA2 GRECOL esperem contribuir al coneixement del que és la UE i a la integració dels ciutadans europeus ajudant-los a convertir-se en e-ciutadans, a participar en projectes conjunts, així com a augmentar la mobilitat europea i desenvolupar el sentiment de pertinença.

Mentre que la ciutadania de la Unió Europea es considera un concepte polític, la ciutadania europea implica una dimensió més emocional amb arrels en un cos de valors compartits, la celebració de la diversitat, el respecte de les diferents identitats i la protecció dels patrimonis nacionals. Participar en projectes conjunts i augmentar la mobilitat ajuda a desenvolupar aquest sentiment

64 Xerte Community. Copyright © 2011-2015 (en línia), <http://www.xerte.org.uk/>. (Darrera consulta, 14 de febrer de 2018).

65 Modules overviews in Publications (en línia), <https://sites.google.com/a/ioc.cat/grecol/publications>. (Darrera consulta, 14 de febrer de 2018).

66 Delicious GRECOL (en línia), <https://del.icio.us/grecol>. (Darrera consulta, 14 de febrer de 2018).

67 IOC, Institut Obert de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya (en línia), <https://ioc.xtec.cat>. (Darrera consulta, 14 de febrer de 2018).

de pertinença. L'agermanament de pobles és un exemple d'això i un instrument clau. («Per a una ciutadania europea activa», el Llibre Blanc, 2011)⁶⁸

68 Council of European Municipalities and Regions (2011). White paper. For an active European citizenship. CCRE. CEMR. Local&Regional Europe: 7. (en línia), http://www.ypes.gr/UserFiles/f0ff9297-f516-40ff-a70e-eca84e2ec9b9/livreblanc_Dec2011.pdf. (Darrera consulta, 14 de febrer de 2018).